III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

508-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА ЕИСК, 27 И 28 МАЙ 2015 Г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане“

[COM(2015) 135 final — 2015/0068 CNS]

и „Предложение за директива на Съвета за отмяна на Директива 2003/48/ЕО на Съвета“

[COM(2015) 129 final — 2015/0065 (CNS)]

(2015/C 332/07)

Главен докладчик : **г-н Petru Sorin DANDEA**

На 31 март 2015 г. Съветът на Европейския съюз реши, в съответствие с член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане“

COM(2015) 135 final — 2015/0068 CNS

и

„Предложение за директива на Съвета за отмяна на Директива 2003/48/ЕО на Съвета“

COM(2015) 129 final — 2015/0065 (CNS).

На 17 март 2015 г. Бюрото на Комитета възложи на специализирана секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“ да подготви работата на Комитета по този въпрос.

Предвид неотложното естество на работата, на 508-ата си пленарна сесия, проведена на 27 и 28 май 2015 г. (заседание от 27 май 2015 г.), Европейският икономически и социален комитет реши да определи г-н Petru Sorin DANDEA за главен докладчик и прие настоящото становище със 148 гласа „за“, 11 гласа „против“ и 15 гласа „въздържал се“.

1. **Заключения и препоръки**

1.1. ЕИСК приветства представеното от Европейската комисия предложение за директива, с което тя продължава изпълнението на мерките, съдържащи се в плана за действие за борба с данъчните измами и укриването на данъци ([1]).

([1]) COM(2012) 722 final — План за действие за укрепване на борбата срещу данъчните измами и укриването на данъци.

1.2. ЕИСК подкрепя включването на информацията относно предварителните данъчни становища във връзка с трансгранични сделки и предварителните споразумения за ценообразуване в механизма за задължителен автоматичен обмен на информация, регламентиран с Директива 2011/16/ЕС на Съвета, тъй като в някои ситуации тази информация се използва от предприятията, извършващи трансгранична дейност, за създаване на структури, които водят до намаляване на данъчната основа в държавите членки и понижават ефективността на вътрешния пазар.

1.3. ЕИСК се обявява против законното избягване на данъци, което, без да е незаконно, е неморално дотолкова, доколкото позволява на предприятията, които го използват, да плащат данъци, които в абсолютни стойности са много по-ниски от тези на физическите лица или на малките и средните предприятия.

1.4. ЕИСК счита, че предвидените в проекта на директива мерки могат да доведат до значително намаляване на загубите на приходи на държавите членки, поради което препоръчва те да се приемат възможно най-скоро.

1.5. Информацията за предварителните данъчни становища и предварителните споразумения за ценообразуване е много важна и може да помогне на държавите членки да открият фиктивните сделки. При все това ЕИСК обръща внимание на факта, че в много случаи определянето на дадена сделка като фиктивна от правна гледна точка може да се окаже трудно. Поради това препоръчва на държавите членки да положат усилия да транспонират възможно най-точно съдържащите се в проекта на директива разпоредби.

1.6. ЕИСК препоръчва на Европейската комисия да активизира своите усилия при преговорите в ОИСР с цел приемане на стандарта за намаляване на данъчната основа и прехвърляне на печалби и с цел той да включва разпоредбите от проекта на директива. Стандартът за намаляване на данъчната основа и прехвърляне на печалби и стандартът на ОИСР за задължителния автоматичен обмен на информация ще бъдат най-подходящите инструменти за борба с данъчните измами и избягването на данъци в световен мащаб.

1.7. ЕИСК приветства предложението на Комисията за отмяна на Директива 2003/48/ЕО на Съвета относно данъчното облагане на доходи от спестявания („директивата относно данъчното облагане на спестяванията“). Директива 2014/107/ЕС на Съвета, с която се изменя Директива 2011/16/ЕС на Съвета, обхваща всички финансови продукти, включително тези, които попадат в приложното поле на директивата относно данъчното облагане на спестяванията. С настоящото предложение за отмяна се цели да се предотврати паралелното прилагане на два стандарта и се дава възможност за опростяване на нормативната уредба.

2. **Предложения на Комисията**

2.1. На 18 март 2015 г. Европейската комисия представи три документа ([2]), целящи прилагането на мерките, предвидени в плана за действие за укрепване на борбата срещу данъчните измами и укриването на данъци ([3]). Първият документ — COM (2015) 135 final, представлява предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане. Вторият е съобщението COM(2015) 136 final, в което са представени напредъкът в областта на данъчната прозрачност и планираните от Комисията мерки за повишаването ѝ. Третият документ — COM(2015) 129 final, представлява предложение за директива на Съвета за отмяна на Директива 2003/48/ЕО (директивата относно данъчното облагане на доходи от спестявания, наричана „директива относно данъчното облагане на спестяванията“).

2.2. С предложението за директива за изменение на Директива 2011/16/ЕС Комисията възнамерява да гарантира широкообхватно и ефективно административно сътрудничество между данъчните администрации чрез въвеждане на задължителен автоматичен обмен на информация относно предварителните данъчни становища във връзка с трансгранични сделки и предварителните споразумения за ценообразуване, които се използват от предприятията. В някои случаи тези практики могат да доведат до ниски данъчни ставки в държавите членки, издали данъчното становище, и по този начин могат да намалят значително облагаемия доход в други заинтересовани държави членки.

([2]) COM(2015) 135 final — Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане.
COM(2015) 136 final — Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно данъчната прозрачност за борба с отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци.
COM(2015) 129 final — Предложение за директива на Съвета за отмяна на Директива 2003/48/ЕО на Съвета.

([3]) COM(2012) 722 final — План за действие за укрепване на борбата срещу данъчните измами и укриването на данъци.

2.3. Предложението за директива на Съвета за отмяна на Директива 2003/48/ЕО на Съвета (директивата относно данъчното облагане на доходи от спестявания, наричана „директивата относно данъчното облагане на спестяванията“) е необходимо, тъй като след приемането на 9 декември 2014 г. на Директива 2014/107/ЕС на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС в частта, отнасяща се до задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане, чрез което в законодателството на ЕС беше въведен световният стандарт за автоматичен обмен на информация за финансови сметки, тази директива наред с други категории доходи ще обхваща и спестяванията. Това е причината директивата относно данъчното облагане на спестяванията да бъде отменена, за да се избегне паралелното прилагане на два стандарта, което би довело до непропорционална допълнителна административна тежест за предприятията.

2.4. Що се отнася до Съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно данъчната прозрачност за борба с отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци, в него е представен напредъкът, постигнат в прилагането на мерките, съдържащи се в плана за действие за борба с данъчните измами и укриването на данъци. В него Комисията представя и мерките, които биха могли да се използват в бъдеще.

3. **Общи бележки**

3.1. Представяйки проекта на директива за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане, Комисията продължава изпълнението на мерките, съдържащи се в плана за действие за борба с данъчните измами и укриването на данъци, който тя представи в края на 2012 г. по искане на Европейския съвет. В становището си по този въпрос ([4]) ЕИСК приветства представянето на упоменатия по-горе план и изрази подкрепата си за Комисията в борбата с тези практики, които засягат вътрешния пазар.

3.2. С проекта на директива се цели сред категориите информация, подлежащи на задължителен автоматичен обмен, да се въведат такива, които се отнасят до предварителните трансгранични данъчни становища във връзка с трансгранични сделки и предварителните споразумения за ценообразуване. Предприятията често изискват такива становища от данъчните администрации, за да получат потвърждение за законността на своите търговски дейности. Сами по себе си данъчните становища не представляват проблем и се използват от много държави членки. Понякога обаче те се използват от предприятията за създаване на структури, позволяващи им да плащат по-малко данъци, което води до намаляване на данъчната основа в държавите членки и понижава ефективността на вътрешния пазар. ЕИСК подкрепя включването на тази информация в категорията на информацията, подлежаща на задължителен автоматичен обмен, тъй като тя е необходима на държавите членки в борбата срещу агресивното данъчно планиране.

3.3. Препоръчаните от Комисията промени ще дадат също възможност на държавите членки да откриват създадените от предприятията структури, водещи до намаляване на националните данъчни основи, например чрез трансферно ценообразуване, което им позволява да се ползват от ниски данъчни ставки върху доходите в страните, различни от държавата членка, в която тези доходи са получени. ЕИСК многократно се е противопоставял на тези практики, които макар и да не са незаконни, са неморални, тъй като подтикват държавите членки да увеличават данъчните ставки на малките данъкоплатци — предприятия или физически лица, които в крайна сметка в абсолютно изражение плащат повече данъци от големите предприятия.

3.4. Комисията е съгласна, че законното избягване на данъци, измамите и незаконното избягване на данъци имат важно трансгранично измерение, тъй като тези явления са благоприятствани от глобализацията и повишената мобилност на данъкоплатците. ЕИСК счита, че предвидените в проекта на директива мерки могат да доведат до значително намаляване на загубите на приходи на държавите членки, поради което препоръчва те да се приемат възможно най-скоро.

3.5. Включването на спестяванията в категориите доходи, подлежащи на задължителен автоматичен обмен на информация, определена в Директивата относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане, може да опрости регулаторния режим, като същевременно увеличи прозрачността на процеса на данъчно облагане. ЕИСК подкрепя проекта на директива за отмяна на Директива 2003/48/ЕО на Съвета (директивата относно данъчното облагане на доходи от спестявания, наричана „директивата относно данъчното облагане на спестяванията“), чието приложно поле е възприето и разширено в Директива 2014/107/ЕС на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС в частта, отнасяща се до задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане.

([4]) Становище на Европейския икономически и социален комитет относно Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „План за действие за укрепване на борбата срещу данъчните измами и укриването на данъци“ (ОВ C 198, 10.7.2013 г., стр. 34).

4. **Специфични бележки**

4.1. Агресивното данъчно планиране, което се насърчава от някои предприятия, извършващи трансгранична дейност, води до бюджетни загуби на държавите членки от порядъка на стотици милиарди евро годишно. ЕИСК подкрепя включването на издаваните от националните органи предварителни данъчни становища и предварителни споразумения за ценообразуване в категорията на информацията, подлежаща на задължителен автоматичен обмен, определена в член 8, параграф 5, буква а) от Директива 2011/16/ЕС; освен това той счита, че това изменение е необходим етап с оглед на увеличаването на данъчната прозрачност и борбата с това отрицателно явление.

4.2. Фактът, че съгласно разпоредбите на предложението за директива държавите членки ще имат достъп до информация за двата вида решения, не гарантира, че структурите, използвани от предприятията за избягване на данъци, ще бъдат премахнати. В повечето случаи тези структури използват пропуските в националните законодателства или асиметриите между тях. ЕИСК препоръчва Комисията и държавите членки да продължават да работят за опростяването и хармонизирането на съществуващата правна рамка на европейско и национално равнище.

4.3. Информацията за предварителните данъчни становища и предварителните споразумения за ценообразуване е много важна и може да помогне на държавите членки да откриват фиктивните сделки. Чрез прилагане на общото правило за борба със злоупотребите, предвидено в Директива 2011/96/ЕС (директивата относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки), държавите членки ще могат да си възстановяват загубите от данъчни приходи, понесени вследствие на фиктивна трансакция. При все това ЕИСК обръща внимание на факта, че в много случаи определянето на дадена сделка като фиктивна от правна гледна точка може да се окаже трудно.

4.4. ЕИСК отново отправя предложението, изразено в негово предходно становище, държавите членки да установят процедура, която да забранява достъпа до обществени средства и средства на ЕС на предприятията, насърчаващи законното избягване на данъци или извършващи своите дейности посредством територии, признати за данъчни убежища.

4.5. Като се има предвид голямото количество информация, която ще бъде предмет на задължителен автоматичен обмен, и факта, че към информацията, вече обхванатa от член 8 от директивата, ще бъдат добавени нови видове информация, ЕИСК препоръчва на държавите членки да осигурят човешките ресурси и информационните технологии, необходими за правилното прилагане на разпоредбите, предвидени в проекта на директива. Освен това ЕИСК счита, че е необходимо служителите на националните данъчни органи, отговарящи за задължителния автоматичен обмен на информация, да бъдат обучени как правилно да използват формулярите, които ще бъдат изготвени съвместно с Комисията и ще улеснят този обмен на информация, и как да въвеждат тази информация в бъдещия централен регистър, който ще се управлява от Комисията.

4.6. Вследствие на промените, направени през 2013 г., и под въздействието на тези, които се препоръчват в разглеждания проект на директива, Директива 2011/16/ЕС предвижда обмен на информация за всички основни видове доходи на физическите лица и в още по-голяма степен на юридическите лица. Това означава, че държавите членки ще разполагат с информация за доходите, получени на територията на Европейския съюз. Структурите, създадени от предприятията, насърчаващи агресивното данъчно планиране, в много от случаите обхващат държави или територии извън ЕС. Тъй като предложението, направено от Комисията в разглеждания проект на директива, е по-амбициозно от проекта на стандарт ЕВІТВ (за намаляване на данъчната основа и прехвърляне на печалби), който е в процес на обсъждане в рамките на ОИСР, ЕИСК препоръчва Комисията и държавите членки да активизират усилията си за сътрудничество, така че стандартът ЕВІТВ и разработеният стандарт за задължителен автоматичен обмен на информация да станат истински световни стандарти.

4.7. ЕИСК приветства предложението на Комисията за отмяна на Директива 2003/48/ЕО на Съвета относно данъчното облагане на доходи от спестявания („директивата относно данъчното облагане на спестяванията“). По-конкретно, както вече беше обяснено, Директива 2014/107/ЕС на Съвета, с която се изменя Директива 2011/16/ЕС на Съвета, обхваща всички финансови продукти, включително тези, които попадат в приложното поле на директивата относно данъчното облагане на спестяванията. Целта на разглежданото предложение за директива е да се предотврати паралелното прилагане на два стандарта за обмена на информация относно финансовите сметки. По този начин правилата за данъчно облагане стават по-прости и по-прозрачни.

Брюксел, 27 май 2015 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE